

Domenico Bartolucci: L'ASCENSIONE, oratorio per soli, coro e orchestra Rim, 30. ožujka 1978.

U broju 1—1978 »Sv. Cecilije« bilo je govora o upravo trijumfalnom putu po SSSR-u zbora *Accademia Santa Cecilia* s Domenicom Bartoluccijem kao dirigentom. »In omaggio« Bartolucciju, zbor i orkestar Akademije pripremio je, i 30. ožujka ove godine, u seriji izvanrednih koncerata, izveo Bartoluccijev oratorij *L'ASCENSIONE*, za soliste, zbor i orkestar. Izvedbom je dirigirao sam autor.

Ovaj je oratorij Bartolucci skladao na inicijativu »Pro Civitate Christiana« iz Asiza, gdje je bio i izveden prvi put 1953. Kasnije ga je opet izveo zbor i orkestar talijanske radio-televizije (RAI). Nakon toga ga je Bartolucci proširio i preradio, nadodavši novo lice — Mariju majku Kristovu. U ovoj novoj obradi oratorij je bio izabran za inauguraciju velike bazilike Guadalupske Gospe u Mexiku. Izvedba je naišla na najbolji prijem kod publike i u čitavom latinskoameričkom tisku. Ova izvedba u Rimu prva je izvedba u Italiji obnovljenog oratorija; Bartolucci kaže, konačno.

Oratorij se sastoji iz dva dijela kojima predhodi simfonijsko-zborni uvod koji slušatelja psihološki uvodi u ambijent čitavog zbivanja, a ovaj se sastoji u riječima: »Nije li srce naše govorilo dok je razgovarao s nama? Ostani, Gospodine, s nama, ta već se i mrak hvata«. Dok u bogato razrađenoj polifoniji zbor pjeva te riječi, najednom se odnekud čuje anđeoski pjev obrađenog himna: *Salutis humanae sator*. Prvi dio oratorija odvija se u dvorani Posljednje večere, gdje apostoli s Marijom i Marijom Magdaleonom, poslije Kristove smrti, zaplašeni očekuju razvoj događaja. Plač Marijin i strah apostola prekida iznenadna Kristova pojava. On ih umiruje, tješi i saopćava radosnu vijest svoga uzašašća Ocu.

Između prvog i drugog dijela, opet, kao i na početku, imamo simfonijsko-zborni intermezzo koji se tekstualno bazira na 23. psalmu u kojem se glorificira Onaj koji je pobjedio zlo i sada na nebesima triumfira nad zlom i smrću.

Drugi dio se odvija u Betaniji blizu Jeruzalema, u Lazarovoj kući, tako dragoj i Kristu i apostolima. Krist najprije poziva apostole da mu budu svjedoci blaženstva na Gori, a onda s njima moli Oca prekrasni »Oče naš«. Kristovo uzašašće prati žarka molitva: »Ostani s nama«. Oratorij završava u klimi mira i nade toliko potrebnima našem vremenu.

Gregorijanski koral kao melodijska inspiracija, i koralni modusi kao harmonijska baza, čine ovaj oratorij tako produhovljenim, tako poznatim, tako arhitektonski određenim, a polifona razrada i orkestracija čine ga tako novim i modernim. Upravo bi mogao biti paradigma sretnog spoja zdrave tradicije i novih izražajnih sredstava koji nisu sami sebi cilj nego su u službi jedne glazbene ideje, jednog monumentalnog zvučnog zdanja. Tipični detalji oratorija, i potvrda rečenog, najbolje se vidi u razradi *Viri Galilei* i spomenutog *Pater Noster*. Dok je Viri Galilei primjer i dokaz autentične inspiracije i vrhunske majstorije u polifonom vođenju veličanstvenog zbornog tijela, dotle je još veći dokaz inspiracije u jednostavnosti a tako dirljivoj molitvi Oče naša.

Tekst oratorija je na latinskom jeziku; kompilirao ga je sam Bartolucci iz Evandjelja i drugih biblijskih i liturgijskih tekstova.

Solisti ove rimske izvedbe bili su *Antonio Savastano*, tenor, u ulozi historika; *Robert Amis el Hage*,

bas, u ulozi Krista; *Kuniko Kikkawa*, sopran, kao Magdalena i *Laura Didier Gambardella* kao Marija, alt.

Velika dvorana u Via Conciliazione, iako nije bila do kraja ispunjena publikom, imala je publiku veoma kvalificiranu, kao rijetko koji koncert u posljednje vrijeme u Rimu. Sam koncert i nije bio priređen toliko za široku publiku, nije pravljena niti ustaljena propaganda, no zato smo među publikom vidjeli skoro kompletan profesorski zbor konzervatorija *Santa Cecilia*, Papinskog instituta *Musica Sacra* i urednike glazbenih emisija talijanskog radija i televizije i rubrika rimskih novina. Komentari preko radija i oni što su izišli u novinama imali su samo riječi pohvale, ističući autentičnost inspiracije i sretni spoj zdrave tradicije i novih pokušaja te veliko iskustvo u baratanju osobito zbornim dionicama.

Obučen u 'svećenički civil' Bartolucci je cijeli oratorij oddirigirao napamet, bez partiture pred sobom. Ponovljene izvedbe učinile bi ovaj oratorij, vjerujemo, veoma obljubljenim, Ta, u glazbenim krugovima bio je tako očekivan i odlično je primljen kod onih koji se »u glazbu nešto razumiju«.

Petar Zdravko BLAJIĆ

PRIKAZI

Dora Pejačević: IZ KLAVIRSKOJ LIRIKI

Izbor i revizija teksta Ladislav Šaban

Izdanje Hrvatskog glazbenog zavoda, Zagreb, 1978.

Iz glazbene ostavštine skladateljice Dore Pejačević (1885—1923) koja se čuva u arhivu Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu Ladislav Šaban je priredio izbor lirike za glasovir solo. Izbor obuhvaća djela nastala u zreliju dobu skladateljčina stvaranja (između 1912—1920). Objelodanjene su slijedeće skladbe: *Libela* (op. 32, br. 2), *Dva intermezza* (op. 38), *U cvjetnom vrtlogu* (op. 45), *Dvije skice za klavir* (op. 44: *Tebi, Pred tvojim likom*), *Dva notturna* (op. 50), *U hirovitom raspoloženju* (op. 54, br. 2) i *Capriccio* (op. 47). Djelo je u spomen stopedesete obljetnice Hrvatskog glazbenog zavoda (1827—1977) objelodanilo njegovo Ravnateljstvo.

Sve ono što na prvi pogled daju naslutiti naslovi tiskanih skladbi L. Šaban je vrlo lijepo opisao u kratkom predgovoru. Skladateljski lik Dore Pejačević, njezino skladateljsko djelo općenito i osobito podaci o pojedinoj tiskanoj skladbi donesen su na temelju sačuvane arhivske građe, često potkrijepljeni citatima pisama same skladateljice. Tako je ovo djelo u cjelini svojevrsno svjedočanstvo riječi i glazbe same skladateljice, a sam predgovor izvršno pomagalo za razumijevanje i tumačenje pojedinih tiskanih skladbi, isto tako dragocjeni prilog poznavanju skladateljčina stvaralaštva. Dio skladbi ovom je prigodom prvi put tiskan, isto je tako i sam svezak novo obogaćenje glazbene literature domaćih skladatelja prikladne za komorno muziciranje i dostupne širem krugu ljubitelja glazbe.

I. Š.